

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 870/2022
26.01.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Миљуш и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у парници по тужби тужиоца ЕИ НИКОЛА ТЕСЛА АД Београд, Булевар краља Александра број 43, чији је пуномоћник Бранислав Глогоњац, адвокат у ..., против тужених: ИНИТ ДОО Београд, Булевар краља Александра број 403, GVS КО ДОО Београд, Булевар краља Александра број 403, као правни следбеник GVS СО ДОО Београд, ANCELA ДОО Београд, Кнеза Данила број 46, АА из ..., улица ... број .., ББ из ..., број .. и ВВ из ..., улица ... број .., чији је пуномоћник Зоран Максимовић, адвокат у ..., ради искључења члана друштва и накнаде штете по тужби, вредност предмета спора 143.264.000,00 динара и по противтужби туженог GVS СО ДОО Београд ради искључења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда 11Пж 385/22 од 10.02.2022. године, у седници већа одржаној дана 26.01.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ ревизија тужиоца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда 11Пж 385/22 од 10.02.2022. године, као неоснована.

Образложење

Привредни суд у Београду је донео пресуду 29П 12292/2011 дана 01.10.2021. године којом је у I ставу изреке одбио тужбени захтев тужиоца да се друготужени GVS КО ДОО Београд као правни следбеник GVS СО ДОО Београд, искључи као члан друштва из привредног друштва првотуженог ИНИТ ДОО Београд, као неоснован; у II ставу изреке одбио тужбени захтев којим је тужилац тражио да се утврди да је једини оснивач и власник 100% удела у ИНИТ ДОО Београд, као и да се наложи Агенцији за привредне регистре да из Регистра привредних друштава за привредно друштво ИНИТ ДОО Београд број 28600 избрише раније постојећег оснивача означеног као други члан друштва под пословним именом GVS СО Предузеће за истраживање, развој, производњу и инжењеринг ДОО Београд предузеће за истраживање, развој, производњу и инжењеринг ДОО Београд, МБ 17328336, што су тужени дужни да признају и трпе, као неоснован; у III ставу изреке одбио тужбени захтев којим је тужилац тражио да се тужени солидарно обавезу да плате износ од 143.264.000,00 динара са законском затезном каматом по стопи прописаној Законом о висини стопе затезне камате од подношења тужбе до исплате, као неоснован; у IV ставу изреке одбио противтужбени захтев којим је друготужени GVS КО ДОО Београд тражио да се

искључи тужилац ЕИ НИКОЛА ТЕСЛА АД Београд као члан из привредног друштва првотуженог ИНИТ ДОО Београд, као неоснован; у V ставу изреке обавезао тужиоца да означеним туженима на име трошкова парничног поступка плати 11.376.750,00 динара и у VI ставу изреке одбио захтев друготуженог за накнаду трошкова парничног поступка.

Одлучујући о жалби тужиоца Привредни апелациони суд је донео пресуду 11Пж 385/22 дана 10.02.2022. године којом је одбио као неосновану жалбу тужиоца и потврдио пресуду Привредног суда у Београду 29П 12292/11 од 01.10.2021. године у жалбом побијаном ставу I, II, III и V изреке првостепене пресуде.

Против наведене другостепене пресуде је тужилац поднео дозвољену и благовремену ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку учињене пред другостепеним судом и због погрешне примене материјалног права.

Тужени Инит ДОО Београд је поднео одговор на ревизију тужиоца.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду по одредбама члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/2011 ... 18/2020) и закључио да је ревизија неоснована.

Побијана пресуда је донета без битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, те без битне повреде одредаба парничног поступка на коју у ревизији указује тужилац, из члана 374. став 1. у вези члана 7. и 8. Закона о парничном поступку. Према разлозима другостепене пресуде, другостепени суд је пресуду засновао на чињеничном стању кога је утврдио првостепени суд, на основу оцене доказа од стране првостепеног суда. Стога не стоји навод ревизије да је као битна повреда одредаба парничног поступка пред другостепеним судом могла бити учињена повреда из члана 371. став 1. у вези члана 7. и 8. Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању на коме је заснована побијана пресуда, Уговор о оснивању друштва са ограниченом одговорношћу Предузећа Инит је 09.03.2001. године закључен између оснивача, овде тужиоца и GVS CO ДОО Београд, са предвиђеним оснивачким улозима тужиоца и GVS CO ДОО Београд. Оснивачки улог GVS CO ДОО Београд се састојао од неновчаног улога у виду развојног центра за софтверску подршку јавног, дигиталног и комуникационог система „Срце ТЦ-011“ и тренажног центра за обуку развојних инжењера, и новчаног удела. Инит ДОО Београд је уписано у регистар привредних субјеката 09.03.2001. године а оснивачи су овде тужилац са уделом од 34,34% и GVS CO ДОО Београд са уделом од 65,66%. Даље је утврђено да је 29.11.2004. године у регистар уписана подела GVS CO ДОО Београд на три нова предузећа: 1. Ancela ДОО Београд, 2. GVS KO ДОО Београд и 3. Текос ДОО Београд. Уписана је ГГ као оснивач Ancela ДОО Београд, АА као оснивач Текос ДОО Београд, а ББ и ВВ као оснивачи GVS KO ДОО Београд. Поделом предузећа је извршена и подела оснивачких права и капитала на три дела, тако да је укупан капитал GVS CO ДОО Београд на дан поделе 31.12.2003. године подељен тако да је предузећу Ancela припао износ од 52.470.652,00 динара који се састоји од пословне зграде, 100.000 долара у динарској противвредности и 500.000 долара који ће бити пренети у

периоду од 2006. до 2010. године, предузећу Текос је припао износ од 5.000 долара и право бесплатно коришћења 1.600 м² простора у пословној згради у Београду на Бул. краља Александра 403, удео 50% у предузећу УСТК ДОО Украјина, право лиценце и производње дигиталне телефонске централе „Срце ТЦ 011“ из ситета за напајање С 300. Предузећу за истраживање, развој, производњу и инжењеринг GVS КО припао је 1. удео од 74% у имовини предузећа за истраживање, развој и производњу телекомуникационе опреме Инит ДОО Београд, 2. удео од 69% имовине предузећа националне индустрије, телекомуникације НИТ ДОО Ниш, 3. право лиценце у производњи дигиталне телефонске централе „Срце ТЦ-011“ из система за напајање С 300, 4. сва опрема, ситни инвентар по списку, 5. новчани износ од 5.000 долара. Поред подељене имовине која припада том предузећу, оно има право да трајно бесплатно користи 1000 м² пословног простора у пословној згради предузећа ИНИТ у Београду Бул. краља Александра 403. Предузеће GVS КО је преузело обавезу да у наведеном периоду пренесе на предузећа износ од 500.000 долара. Предузеће Текос је престало да постоји током 2012. године. Утврђено је да не постоји истоветност улога који је унет у ИНИТ и треће лице, овде непарничара ЕИ НИТ.

Првостепени суд је закључио да је неоснован тужбени захтев за искључење GVS КО јер је још увек као оснивач у регистру привредних друштава уписан GVS СО, а не друготужени GVS КО. Због тога првостепени суд налази и да је неоснован и тужбени захтев којим тужилац тражи да се утврди да је тужилац једини оснивач и власник првотуженог.

Другостепени суд сматра да је одлука првостепеног суда правилна, али из других разлога. Привредно друштво GVS СО престало је да постоји 2004. године када је брисано из судског регистра као правно лице, али је услед пасивности првотуженог остало уписано као његов оснивач. Између туженог GVS КО и тужиоца неспорно је ко су тренутни власници друштва, без обзира на стање које је уписано у књигу удела или у судски регистар, и то закључује из околности да сам тужилац у тужби из 2006. године указује да је GVS КО вршио функцију члана друштва почев од 2004. године. Сматра се по одредби члана 120. став 2. Закона о привредним друштвима да је члан друштва уписан у књигу удела даном пријаве за регистрацију, без обзира на то када је регистрација стварно извршена. Другостепени суд закључује да због понашања првотуженог, да супротно одредби члана 33. став 1. тачка 1. Закона о поступку за упис у судски регистар („Службени лист СРЈ“ бр. 80/94, „Службени гласник РС“ бр 55/04 – др закон) није поднео пријаву за регистрацију, тужилац није дужан да сноси штетне последице, и да треба разрешити спор настао између тужиоца и GVS КО.

Међутим, другостепени суд свакако сматра да се нису стекли услови из члана 179. став 2. и 3. Закона о привредним друштвима за искључење већинског члана друштва од стране мањинског члана друштва. Један разлог за искључење GVS КО, као (нерегистрованог) члана првотуженог, по тужиоцу јесте у томе што GVS СО није унео уговорени оснивачки улог, односно унео је улог који има безначајну вредност, што другостепени суд сматра да није од утицаја, зато што су подаци о улогу уписани у јавни регистар и обавезују, а тужилац у прописаним роковима није тражио поништај уписа.

Други разлог за искључење другостепени суд сматра недоказаним, а то је да је намерно проузрокована штета првотуженом и тужиоцу као суоснивачу закључењем

штетних уговора по првотуженог. Ово зато што је тужилац као оснивачки улог унео непокретност чију вредност је увећало сада непостојеће правно лице GVS CO извођењем радова до 2003. године и по том основу пренето је право на бесплатно коришћење 1000 м² пословног простора друготуженом GVS КО, правном следбенику привредног друштва GVS CO. Тужилац није доказао да је тржишна вредност спорне закупнине износила управо онолико колико је тражио тужбеним захтевом, нити је доказао однос улагања и тражене закупнине. Уз то, другостепени суд сматра да се понашање друготуженог и његовог правног претходника не може квалификовати као намера или груба непажња.

Коначно, другостепени суд сматра да тужбени захтев није основан и због тога што је евентуална штета нанета првотуженом, привредном друштву Инит, а не тужиоцу, који је тужбу поднео у своје име и за свој рачун, а не за рачун привредног друштва првотуженог.

Према утврђеном чињеничном стању од стране првостепеног суда из података садржаних на интернет страници Агенције за привредне регистре – регистар привредних субјеката, првотужени је уписан са датумом оснивања 09.03.2001. године а његови оснивачи су овде тужилац са уделом од 34,34% и GVS CO ДОО Београд са уделом од 65,66%. Утврђено је да је GVS CO ДОО Београд престало да постоји брисањем из регистра 29.11.2004. године када је уписана његова подела на три нова предузећа међу којима и GVS КО ДОО Београд, овде друготужени. Тврдња је тужиоца да друготужени врши функцију оснивача првотуженог уместо уписаног GVS CO ДОО које је привредно друштво престало да постоји још 2004. године.

Према одредбама материјалног права по којима треба разрешити спорни однос, Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС“ бр. 125/2004) по којима је поднета тужба, 11.12.2006. године, члану друштва са ограниченом одговорношћу то својство престаје, између осталог искључењем у складу са судском одлуком (члан 176. став 1. тачка б.). У ситуацији кад је тужени чије се искључење тражи правни следбеник уписаног члана друштва, а у парници је обухваћен и други постојећи правни следбеник друштва, стоји пасивна легитимација друготуженог у односу на постављени захтев, иако није уписан у регистар привредних субјеката са својством члана. Нису испуњени услови за искључење друготуженог као члана друштва из одредбе члана 179. став 1. Закона о привредним друштвима у смислу да није испунио обавезу свог правног претходника на уношења улога одређену оснивачким актом. Наводи су ревидента да је оснивачким актом нетачно и превисоко процењен оснивачки улог, што би могло бити од значаја једино за правну ваљаност оснивачког акта, и ништавост регистрације оснивања, што није предмет ове парнице, а није основ за искључење члана. Исто се односи и на докапитализацију, односно регистрацију повећања оснивачког удела у привредно друштво – првотуженог. Ревидент наводи да је тај упис поништен. Међутим, то није од значаја као основ за искључење члана првотуженог друштва, овде друготуженог у смислу одредаба члана 179. став 1. и 2. Закона о привредним друштвима.

Није доказана злоупотреба оснивачких права, нелојална и недозвољена конкуренција, нити поступање друготуженог у сукобу интереса, а наводи ревизије у том правцу су паушални. Нису од значаја ревизијски наводи који се тичу статусне

промене GVS CO ДОО на основу аката тог привредног друштва, јер се не могу ставити на терет новонасталом привредном друштву.

Тужилац истиче да је против њега донета пресуда о обавезама на име којих је принудним путем наплаћен износ од 100.000 USD, те даље, да је утврђен његов дуг према првотуженом настао у вези продаје софтвера, али да новац од продаје није отишао првотуженом, и да је претрпео штету услед описаних поступака тужених. Такође, наводи да су тужени, физичка лица који су овлашћена лица GVS CO ДОО и првотуженог злоупотребили привредна друштва и са имовином тих привредних друштава располагали као сопственом, чиме су створили основ за сопствену одговорност за насталу штету. Са друге стране, новчани тужбени захтев поставио је у висини закупнине за непокретности које је унео на име оснивачког улога првотуженом, које је користио GVS CO ДОО, а затим Текос ДОО и GVS KO ДОО без накнаде. Правилно је другостепени суд закључио да би тако опредељена штета била по првотуженом, а не по тужиоца, те је новчани тужбени захтев неоснован, као и ревизијски наводи.

Према изнетом је ревизија одбијена, као неоснована, применом одредбе члана 414. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић